

**Prehľad povinností v ochrane zdravia pri práci v zákone č. 355/2007 Z. z.
v nadväznosti na
odvolanie mimoriadnej situácie v súvislosti s ohrozením verejného zdravia
II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom
SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky**

V súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 (ďalej „pandémia“) Národná rada SR prijala dňa 6.4.2020 zákon č. 69/2020 Z. z. o mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v oblasti zdravotníctva a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zákomom č. 69/2020 Z. z. boli prijaté opatrenia v súvislosti s výnimočným stavom, núdzovým stavom alebo mimoriadnou situáciou v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území SR, ktoré boli v legislatíve zastrešené pojmom „krízová situácia“.

Jedným zo zákonov v oblasti zdravotníctva, v ktorých boli prijaté významné opatrenia počas pandémie, bol zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon 355/2007 Z. z.“). V oblasti ochrany zdravia pri práci sa opatrenia týkali najmä zamestnávateľov, ktorí počas trvania pandémie neboli povinní plniť niektoré určené povinnosti.

Dňa 13.9.2023 vláda SR prijala uznesenie č. 446/2003 k návrhu na odvolanie mimoriadnej situácie v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území SR, ktorým s účinnosťou od 15.9.2023 odvolala mimoriadnu situáciu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území SR.

Z uvedeného uznesenia vlády SR vyplýva, že od 15.9.2023 sú zamestnávatelia povinní plniť všetky povinnosti v ochrane zdravia pri práci vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z. z.

Povinnosti zamestnávateľa pri ochrane zdravia pri práci (§ 30 ods. 1 až 5 zákona č. 355/2007 Z. z.), ktoré je povinný plniť **bezodkladne** po ukončení krízovej situácie (od 15.9.2023):

- zabezpečiť posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a vypracovanie posudku o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou (§ 30 ods. 1 písm. b) až c) zákona č. 355/2007 Z. z.),
- zabezpečiť pre zamestnancov posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu (§ 30 ods. 1 písm. f) až h) zákona č. 355/2007 Z. z.),
- vypracovať prevádzkový poriadok z hľadiska ochrany a podpory zdravia zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu zaradenú do kategórie 2, 3 alebo 4 (§ 30 ods. 1 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.),
- viesť a uchovávať evidenciu zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu zaradenú do kategórie 2, 3 alebo 4 (§ 30 ods. 1 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z.),

- predkladať orgánu verejného zdravotníctva v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou návrhy na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4 vrátane ich zmeny alebo vyradenia z kategórie 3 alebo 4 (§ 30 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z.); vypracovať v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou každoročne k 31.12. informáciu o výsledkoch posúdenia zdravotného rizika na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú rizikovú prácu (§ 30 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z. z.),
- umožniť pracovnej zdravotnej službe vstup na pracovisko a poskytnúť jej informácie na posúdenie zdravotného rizika (§ 30 ods. 5 zákona č. 355/2007 Z. z.).

Povinnosti fyzickej osoby - podnikateľa, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby (SZČO) a vykonáva prácu zaradenú do kategórie 3 alebo 4 pri ochrane zdravia pri práci (§ 30 ods. 6 a 7 zákona č. 355/2007 Z. z.), ktoré je povinná plniť **bezodkladne** po ukončení krízovej situácie (od 15.9.2023):

- zabezpečiť si posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a vypracovanie posudku o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika (§ 30 ods. 6 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.),
- zabezpečiť posudzovanie svojej zdravotnej spôsobilosti na prácu (§ 30 ods. 6 písm. c) a e) zákona č. 355/2007 Z. z.),
- predkladať orgánu verejného zdravotníctva návrh na zaradenie svojej práce do kategórie 3 alebo 4 vrátane zmeny alebo vyradenia z kategórie 3 alebo 4 (§ 30 ods. 6 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z.).

Pracovná zdravotná služba (§ 30a zákona č. 355/2007 Z. z.)

- poskytovatelia pracovnej zdravotnej služby vykonávajú zdravotný dohľad pre zamestnancov **bezodkladne** po skončení krízovej situácie bez obmedzení (od 15.9.2023).

Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu výkonom lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci (§ 30e zákona č. 355/2007 Z. z.)

- čestné vyhlásenie na posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu v čase krízovej situácie u fyzickej osoby, ktorá sa uchádzala o zamestnanie na výkon práce zaradenej do kategórie 3 alebo 4 (§ 30e ods. 1 písm. c) prvý bod zákona č. 355/2007 Z. z.), je potrebné nahradiť lekárskeho posudkom o zdravotnej spôsobilosti na prácu, a to **do 90 dní** od skončenia krízovej situácie (najneskôr do 10.12.2023),
- čestné vyhlásenie na posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov u fyzickej osoby je potrebné nahradiť potvrdením o zdravotnej spôsobilosti vydaným lekárom (§ 22 ods. 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v znení neskorších predpisov) **do 90 dní** od skončenia krízovej situácie (najneskôr do 10.12.2023).

Uznanie choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania (§ 31a zákona č. 355/2007 Z. z.)

- špecializované pracoviská klinického pracovného lekárstva a kožného lekárstva uznávajú chorobu z povolania alebo ohrozenie chorobou z povolania vrátane opätovného posudzovania uznannej choroby z povolania alebo neuznanej choroby z povolania na základe žiadosti zamestnávateľa alebo posudzovanej osoby (§ 31c zákona č. 355/2007 Z. z.) **bezodkladne** po skončení krízovej situácie bez obmedzení (od 15.9.2023).

Ochrana zamestnancov pri odstraňovaní azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb (§ 41 zákona č. 355/2007 Z. z.)

- zamestnanci a osoby zodpovedné za prevádzkovanie odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb sú povinní absolvovať aktualizačnú odbornú prípravu na odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, ktorej lehota počas krízovej situácie neplynula, najneskôr **do 90 dní** od skončenia krízovej situácie (najneskôr do 10.12.2023).

Odborná spôsobilosť a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na určené činnosti (§ 16 zákona č. 355/2007 Z. z.)

- orgány verejného zdravotníctva vydávajú osvedčenia o odborne spôsobilosti na určené činnosti (§ 15 zákona č. 355/2007 Z. z.) po skončení krízovej situácie bez obmedzení,
- doklady, ktorými bolo možné nahradiť osvedčenie o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami (§ 15 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.) a osvedčenie na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie (§ 15 ods. 3 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.) je potrebné doplniť osvedčením o odbornej spôsobilosti na uvedené činnosti vydaným príslušným orgánom verejného zdravotníctva v lehote **do 90 dní** od skončenia krízovej situácie (najneskôr do 10.12.2023).

Poznámka:

Lehota 90 dní od skončenia krízovej situácie uplynie 10. decembra 2023 (vrátane).

V Bratislave, 19.9.2023